

Gospodarstvo in delavci so skupaj ujetniki pogajanj Vlade RS in sindikatov javnega sektorja

10.9.2015

Na Gospodarski zbornici Slovenije (GZS) smo presenečeni nad današnjo novico, da je Stranka modernega centra navkljub jasnim signalom iz gospodarstva odločno »za« redefinicijo minimalne plače, v zameno pa napoveduje določene ukrepe za izboljšanje konkurenčnosti. Zaradi dviga minimalne plače bodo lahko številna delovna mesta izgubljena, ogrožen pa tudi obstoj nekaterih podjetij.

Ob prvi obletnici vlade celo finančni minister dr. Dušan Mramor opozarja, da še ni čas, ko bi lahko v varčevalnih ukrepih popustili. Hkrati pa je politika očitno spregledala gospodarstvo, kar je videti tudi ob današnji izjavi poslanske skupine SMC, da podpirajo redefinicijo minimalne plače. V zameno za pristop k pogajanjem v javnem sektorju, bodo ponovno kratko potegnili gospodarstvo in delavci.

Res je, da imamo v Sloveniji trenutno ugodne napovedi gospodarske rasti, vendar vnovič poudarjamo, da še vedno krepko zaostajamo za bruto domačim proizvodom na prebivalca iz leta 2008! Zato je nesprejemljivo, da nekateri akterji v tej državi predlagajo rešitve, zaradi katerih bodo morala podjetja, ki po dolgih letih stagnacije končno spet lahko razmišljajo o novih projektih z vidika razvoja in investicij, ponovno zategniti pasove in dati državi (še) več. Leta 2008 smo imeli 8 mrd evrov konsolidiranega javnega dolga. Zdaj ga imamo 30 mrd evrov. Amortizirali smo negativne učinke krize z zadolževanjem, s tujim denarjem. Ob naslednji krizi te rezerve ne bomo imeli več, če je ne bomo zdaj, v nekoliko boljših časih, sami ustvarili.

V večini podjetij, ki bi jih prizadela redefinicija minimalne plače, o razvojnih vlaganjih že v tem trenutku ne morejo razmišljati. Dejstvo je, da že danes 48.000 (8%) zaposlenih pri pravnih osebah v javnem in zasebnem sektorju prejema minimalno plačo. Redefinicija minimalne plače bi privedla do tega, da bi se delež zaposlenih z minimalno plačo le še povečal. Najvišji delež minimalnih plač je v predelovalni industriji (11.000, 23%), trgovini (8.100, 17%), drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih (6.400, 13%), izobraževanju (4.800, 10%) in gradbeništvu (4.500, 10%). Gre predvsem za dejavnosti in delovna mesta z nizko dodano vrednostjo na zaposlenega, kar sicer velja tudi za konkurenčne države. Siromašne plače so večinoma v siromašnih podjetjih. Če dvignete siromašne bruto plače v siromašnih podjetjih in panogah, neposredno ogrožate delovna mesta. Pri čemer je bruto minimalna plača v Sloveniji šesta najvišja v EU, po razmerju med minimalno in povprečno plačo pa je Slovenija celo zmagovalka med državami EU.

Dodaten problem predstavljajo napovedani ukrepe v smeri razbremenitve gospodarstva. Ti so doslej – pri vseh vladah – ostali na papirju, na dnu predalov. V gospodarstvu preprosto ne moremo več verjeti nenehnim praznim obljubam različnih vlad. Tudi sedanja vlada doslej še ni pokazala odločne konkretne reformne iniciative, ne na davčnem, ne na delovnopravnem področju, še najmanj pa na zdravstvenem in pokojninskem področju. Pa mineva že leto dni od nastopa njenega mandata. Ali bo torej res uresničila obljube? Medtem pa bodo zaradi dviga minimalne plače številna delovna mesta ogrožena, če ne izgubljena. To ponovno pomeni večje socialne transferje iz proračuna in negativno spiralo z vidika konkurenčnosti.

GZS je predlagala rešitev, ki bi imela enak učinek z vidika tistih, ki jih danes ščitimo (delavcev) - davčno reformo v smislu razbremenitve stroška dela, kar bo posledično zagotovilo tudi višji neto znesek minimalne plače. Hkrati so nujne strukturne reforme, ki bodo zagotovile nižjo javno porabo. Istočasno!

Vendar se država očitno ni pripravljena odreči pogači. Ni pripravljena pospraviti številnih anomalij v javnem sektorju in iz tega naslova omogočiti napredovanje in motivacijo dobrim javnim uslužbencem. Še več, želi dodaten kos pogače. Vsak dvig minimalne plače delavcu pomeni namreč nove davčne prilive v državne blagajne!

Mag. Samo Hribar Milič, generalni direktor GZS: »Redefinicija minimalne plače bi bil socialni avtogol. Namesto da bi država zmanjšala pretirano obremenitev plač in tako omogočila, da delavci v žep dobijo več, jemlje zaradi dviga bruto plač tudi od tistih, ki imajo že sedaj najmanjše plače, več davka in drugih dajatev. Kar prav gotovo ni socialni ukrep!«